

From: Mölsä Oona (AVI) <oona.molsa@avi.fi>
Subject: VS: Lain tulkinta & asiantuntijat
Date: 8. December 2020 at 19.17.22 EET
To:
Cc: AVI koronainfo <koronainfo@avi.fi>

Hei,

Kiitos viestistänne. Kysymyksestänne ei selkeästi ilmene, mihin aluehallintoviraston päätökseen viittaatte (Etelä-Suomen aluehallintovirasto on antanut jokaisen sairaanhoitopiirinsä alueelle erillisen päätöksen. Tällä hetkellä neljässä Etelä-Suomen aluehallintoviraston toimialueen sairaanhoitopiirissä on kielletty yli 10 henkilön yleisötilaisuudet ja yleiset kokoukset), joten vastaan kysymykseenne yleisemmällä tasolla. Vastaukseni ovat keltaisella pohjalla.

Toivon pikaista vastausta näihin kysymyksiin:

Perustuslain 13 § mukaan:

Jokaisella on oikeus lupaa hankkimatta järjestää kokouksia ja mielenosoituksia sekä osallistua niihin.

Tartuntatautilaki 58 §

kunnan tartuntatautien torjunnasta vastaava toimielin voi päättää toimialueellaan sosiaali- ja terveydenhuollon toimintayksiköiden, oppilaitosten, päiväkotien, asuntojen ja vastaavien tilojen sulkemisesta sekä yleisten kokousten tai yleisötilaisuuksien kieltämisestä.

Ja

Aluehallintovirasto voi tehdä alueellaan vastaavat päätökset silloin, kun ne ovat tarpeen usean kunnan alueella.

Ajaako tässä tilanteessa tartuntatautilaki perustuslain yli?

Siinä mielessä kyllä, että aluehallintoviraston tartuntatautilain 58 §:n perusteella antama määräys kieltää yli 10 henkilön yleisötilaisuuksien ja yleisten kokousten kuten mielenosoitusten järjestämisen.

Joitakin poikkeuksia (esimerkiksi syrjintäkielto) lukuun ottamatta myös perusoikeuksia on mahdollista rajoittaa, vaikka perusoikeussäännökseen ei olisi kirjattu erillistä sääntelyvarausta. Perustuslakivaliokunta on lakien

säättämisen osalta katsonut, että perusoikeusrajoitusten on perustuttava lakiin, rajoitusten tulee olla tarkkarajaisia ja riittävän täsmällisiä ja rajoitusten olennaisen sisällön tulee ilmetä laista, rajoitusperusteiden on oltava hyväksyttävissä, tavallisella lailla ei voida säätää perusoikeuden ytimeen ulottuvaa rajoitusta, rajoitusten tulee olla suhteellisuusperiaatteen mukaisia, perusoikeutta rajoitettaessa on huolehdittava riittävästä oikeusturvajärjestelystä ja rajoitukset eivät saa olla ristiriidassa ihmisoikeusvelvoitteiden kanssa.

Tartuntatautilain 58 §:n 1 momentin mukaan aluehallintovirasto voi päättää yleisten kokousten tai yleisötilaisuuksien kieltämisestä. Säännöksessä tai sitä koskevissa hallituksen esityksen (HE 13/2016 vp) yksityiskohtaisissa perusteluissa ei ole määritelty sitä, mitä yleisellä kokouksella tai yleisötilaisuudella tarkoitetaan. Käsitteitä on tulkittu ottaen huomioon tartuntatautilain tarkoitus. Termien tulkintaan on saatu tukea osin myös kokoontumislain (530/1999) 2 §:n käsitteistä.

Kokoontumislain 2 §:n 2 momentin mukaan yleisellä kokouksella tarkoitetaan tässä laissa mielenosoitusta tai muuta kokoontumisvapauden käyttämiseksi järjestettyä tilaisuutta, johon muutkin kuin nimenomaisesti kutsutut voivat osallistua tai jota he voivat seurata. Yleisenä kokouksena ei kuitenkaan pidetä sellaista mielenosoitusta, joka on tarkoitettu ainoastaan yksittäisten henkilöiden mielipiteen ilmaisemista varten. Mielenosoitus, johon osallistuu yli 50 henkilöä, kuuluu aluehallintoviraston antaman päätöksen piiriin ja päätöksellä on näin ollen rajoitettu kokoontumis- ja mielenosoitusoikeuden käyttämistä. On kuitenkin syytä huomata, että mielenosoitusten lisäksi päätös kohdistuu useisiin erilaisiin tilaisuuksiin, joilla kootaan paljon ihmisiä yhteen ja näin mahdollistetaan tartuntataudin leviäminen. Tartuntatautilain 58 §:n mahdollistaman perusoikeusrajoituksen kuten koko tartuntatautilain tarkoituksena on ehkäistä tartuntatauteja ja niiden leviämistä sekä niistä ihmisille ja yhteiskunnalle aiheutuvia haittoja. Tällä pyritään turvaamaan toisen keskeisen perusoikeuden, perustuslain 7 §:n 1 momentissa säädetyn oikeuden elämään, toteutuminen.

Millä perusteella tämä seuraava väite?

"toimenpide on välttämätön yleisvaarallisen tai yleisvaaralliseksi perustellusti epäillyn tartuntataudin leviämisen estämiseksi."

Perustelut löytyvät aluehallintoviraston antamasta päätöksestä. Päätökset ovat nähtävillä aluehallintoviraston internetsivuilla yleistiedoksiannoissa: <https://avi.fi/yleistiedoksiannot> . Keskeistä on, että epidemiatilanne Suomessa on vakava ja sen leviämisen vaara on erityisen suuri silloin, kun paljon ihmisiä kokoontuu yhteen.

Lisäksi, teidän tiedotteesta:

- Keskustelimme asiantuntijoidemme kanssa päätöksemme rajauksesta ja totesimme, että kaikkien yleisötilaisuuksien ja yleisten kokousten kieltäminen olisi aiheuttanut kohtuuttomia haasteita esimerkiksi yhtiöiden ja yhdistysten oikeusturvan toteutumiseksi, kertoo Etelä-Suomen aluehallintoviraston ylikomissaari Merja Ekqvist.

- Tämän vuoksi päätöksemme mahdollistaa enintään 10 hengen yleisötilaisuudet ja yleiset kokoukset, mutta tiukoin reunaehdoin.

yleisötilaisuuksien ja yksityistilaisuuksien välillä.

Pitääkö Aluehallintoviraston kanta?

Aluehallintovirasto on antanut päätöksensä ja ne ovat voimassa päätöksessä ilmoitettuun päivään asti, ellei aluehallintovirasto anna aiemmin uutta päätöstä, jolla voimassa oleva päätös kumotaan. Aluehallintovirasto voi tehdä tartuntatautilain 58 §:n 1 momentin mukaisen päätöksen enintään yhden kuukauden ajaksi. Jos epidemiologinen tilanne muuttuu, aluehallintovirasto arvioi kokoontumisia koskevaa rajoituspäätöstä uudestaan.

Toivottavasti tämä selventää asiaa.

Ystävällisin terveisin

Oona Mölsä

Ylitarkastaja | Överinspektör

Etelä-Suomen aluehallintovirasto | Peruspalvelut, oikeusturva ja luvat -vastuualue
Postiosoite: PL 150, 13101 Hämeenlinna | Käyntiosoite: Ratapihantie 9, Helsinki
Puh. 0295 016 592 | S-posti oonamolsa@avi.fi | Web www.avi.fi/etela

Regionförvaltningsverket i Södra Finland | Ansvarsområdet för basservicen, rättsskyddet och tillstånden

Postadress: PB 150, 13101 Tavastehus | Besöksadress: Bangårdsvägen 9, Helsingfors
Tel. 0295 016 592 | E-post oonamolsa@avi.fi | Web www.rfv.fi/sodra